

Arvustus. Estonia "Võlflöödis" säravad eesti lauljad

Kui üsna pikalt on Estonias esitanud pearolle külalislauljad, omamaiseid nende seas mõned üksikud, siis Mozarti "Võlflöödis" astub üles arvukalt Eesti oma lauljaid, märgib la Rimmel oma arvustuses. Samuti on tema hinnangul see tänuväärne ooper ka põhjusel, et selles ei kõrgu paar pearolli üle kõigi teiste.

Mozarti "Võlflööt" Rahvusooper Estonias. Lavastaja Vilppu Kiljunen, kunstnik Kimmo Viskari (Soome), valguskunstnik Anton Kulagin.

Osades: Pamina – Elena Bražnik, Kadri Nirgi või Johanna Lehesvuori (Soome), Tamino – Heldur Harry Põlda või Mehis Tiits, Öökuninganna – Elina Nechayeva, Kristel Pärtna või Suvi Väyrynen (Soome), Papageno – René Soom või Tamar Nugis, Papagena – Janne Sevtšenko, Kadri Nirgi või Olga Zaitseva, Sarastro – Priit Volmer või Märt Jakobson, Monostatos – Reigo Tamm või Mart Madiste, Kolm daami – Kadri Kõrvek, Maria Listra, Maria Leppoja; Helen Lokuta, Karis Trass; Aule Urb, Juuli Lill; Kolm poissi – Graham Kruusamägi, Aksel Järvelaid, Kristof Rull, Alfons Väljamäe, Kalle Raidma, Henry Reiljan, Robert Salum, Tobias Tohver. RO Estonia solistid, koor ja orkester. Muusikajuht: Arvo Volmer, dirigendid Vello Pähn, Kaspar Mänd, Jaan Ots.

Paistab et Eesti ooperikunstis on kätte jõudnud ajad, kus iga uuslavastus on põnevust ja arutlusi esilekutsuv oodatud sündmus. Selle tunnistuseks oli ka Rahvusooperis Estonia 28. jaanuaril esietendusele tulnud Mozarti "Võlflööt".

Papageno - René Soom. Autor/allikas: Rünno Lahesoo / Ro Estonia

Nagu ikka, on kaasaegses ooperietenduses olulisel kohal lavastus ja kas see tuleb nüüd traditsiooniline, ajastut järgiv või eksperimenteeriv. Klassikalistes ooperites on selles osas ju paljutki nähtud, kui ajalooline sisu on viidud kaasaega, transfeeritud haiglasse või hullumajja, tehtud on äärmuslikke lahendusi, nagu näiteks selline lavastaja kui Calixto Bieito. Et

kultuur.err.ee

Teater Vanemuine
Rahvusooper Estonia
Arvo Volmer
Teater

neid lahendusi hinnata, peab olema teatud kogemust ja üht-teist juba näinud, muidu võib see ajada ka segadusse.

Estonia "Võlflöödis" seekord suurt eksperimenteerimist polnud. Lavastus ja kostüümid on sellele ooperile sobivalt fantastilised ja muinasjutulised. Etenduse tõi lavale Soome tiim – lavastaja Vilppu Kiljunen ja kunstnik Kimmo Viskari. Kiljunen on kogenud lavastaja, õppinud Helsingi [teatrikõrgkoolis](#) ja GITISes, teinud lavastusi ka Maria [teatris](#) ja Moskva Suures [teatris](#). Estonias tõi ta lavale mõni aeg tagasi Hindemithi ooperi "Cardillac".

"Võlflöödi" lavastus on loodud suhteliselt lihtsate vahenditega, oluliseks kujunduselemendiks kuldsed vihmavarjud, millest annab vormida erinevaid kujundeid. [Vanemuise](#) Elmo Nüganeni tehtud "Don Giovanni" tempoka ning lausa draamaetenduse väärilise lavastuse kõrval mõjus "Võlflööt" staatilisemalt. See-eest olid kostüümid rikkalikud ja fantaasiarohked ning kõige selle koosluses tekkis omavahel täitsa hea tasakaal.

[Öökuninganna](#) - Suvi Väyrynen. Autor/allikas: Rünno Lahesoo / [Ro Estonia](#)

Kuna "Võlflööt" on nii mitmekihiline teos, kus on koos muinasjutuline maailm ja filosoofilised üldistused, alltekstid vihjetega vabamüürlusele ning see kõik oma ajastu armastatud Singspiel'i vormis, kus muusikaosade vahel on kõnedialoogid ja kus on käibel oma maa keel vastukaaluks ooperikunstis üldlevinud itaalia keelele, siis teatav toretsemine kostüümides oli siin minu arvates väga omal kohal. Laval nägi fantastilisi peakatteid, krookraesid ja puhvpükse.

Väga rõõmustas, et lavastuses astus üles nii arvukalt meie oma lauljaid. Üsna pikalt on Estonias esitanud pearolle külalislauljad, omamaiseid seas mõned üksikud. Kuulsin vaid esietenduse koosseisu, kahjuks ei jõudnud järgmisele teise koosseisuga – aga vajalik oleks olnud ära kuulata mõlemad, kuna erinevate koosseisudega tekib täiesti uus sünergia ja uus mulje.

"Võlflööt" on ka selles mõttes tänuväärne ooper, et siin ei kõrgu üle teiste vaid paar pearolli. Siin saab väärilist rakendust päris suur hulk esitajaid. Ooperi värvikate osade hulka kuulub nii armastajapaar Pamina ja Tamino, Öökuninganna ja maag Sarastro, koomilised tegelased - linnupüüdja Papageno oma

kaasa Papagenaga, kurikael Monostatos ning tähelepanuväärsed triod: kolm daami, Öökuninganna kaaskondlased ning nõuandvate inglitenä ilmuvad kolm poissi.

Kolm daami. Autor/allikas: Rünno Lahesoo / [Ro Estonia](#)

Väga hea meel oli näha Tamino rollis paljutootavat noort tenorit Heldur Harry Põldat. Olen ammu oodanud temalt suurt rolli. Tal on palju lavasarmi, eriti mõjuv oli "võluflöödiaaria". Esile tõusis Elena Bražnik Pamina rollis – tema esitus oli hääleliselt ülimalt täpne ja puhas, mis on Mozarti puhul nii oluline. Papageno osas oli kogunud René Soom, kes on ka tähelepanuväärselt hea näitleja ja hea koomikasoonega. Ta leidis rollis ka varjatud traagikahetki, mis muutis osa mitmetahulisemaks. Meie väljapaistev bass Priit Volmer sobis väga hästi Sarastro suurejoonelisse osasse ning tema hääle andis edasi selle rolli müstilisi sügavusi. Soomlanna Suvi Väyryneni Öökuninganna oli esitatud igati tasemel, vokaalselt võimekalt, natuke jäi puudu sellele rollile vajalikust karismast. Väga hea osatäitmise tegi Reigo Tamm kurikael Monostatose rollis, vokaalselt oli esitus täpne ja paljulubav.

Põnevad on "Võluflöödi" kolmikrollid. Kõigepealt kolm daami, kes oma mitmepalgelisuses moodustavad vokaalselt nõudliku ansambli. Esietendusel olid nendes osades väga head Maria Listra, Helen Lokuta ja Aule Urb. Siis kolm poissi oma ingellige kõrgete hääletega. Nende partii on esituslikult vägagi keeruline: kolmehäälsus, tihti kiire tempo, peale omavahelise ansambli ka koostöö teiste osatäitjatega (Pamina). Etendusse on laulma valitud hea häälega poisse Estonia poistekoorist. Esietenduse kandsid väärikalt välja Graham Kruusamägi, Kristof Rull ja Alfons Väljamäe.

Esietendust juhatas Rahvusooperi loomingujuht ja peadirigent [Arvo Volmer](#). Orkestri solistidest oli kaalukas osa flöödimängija Esther Dorado Suelal ja Talvi Hundil kellamängul.

Esietendus võeti vastu ovatsioonide ja vaimustushõisetega. Estonia "Võluflööt" aastal 2022 on tulnud, et usun, üsnagi pikaks ajaks jääda.

Toimetaja:

Merit Maarits

Allikas:

Muusika